

PCPR

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
64-800 Chodzież ul. Wiosny Ludów 14A

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
„POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE CHODZIESKIM
NA LATA 2011-2020”
ZA 2015 ROK**

Marzec 2016

Spis treści

I. Wstęp.....	4
II. Jednostki organizacyjne powiatu.....	5
1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży.....	5
2. Powiatowy Urząd Pracy w Chodzieży.....	12
3. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Margoninie.....	15
4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodzieży i Stowarzyszenie SOCIUS.....	17
5. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szamocinie.....	17
6. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodzieży.....	21
7. Urząd Gminy Chodzież.....	24
8. Dom Pomocy Społecznej w Chodzieży.....	25
9. Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Szamocinie.....	26
III Szkoły, przedszkola i ośrodki kultury.....	28
1. Miejskie Gimnazjum w Chodzieży.....	28
2. Zespół Szkół Licealno-Gimnazjalnych w Ratajach.....	28
3. Zespół Szkół w Margoninie.....	29
4. Zespół Szkół w Lipiej Górze.....	29
5. Szkoła Podstawowa w Lipinach.....	30
6. Niepubliczna Szkoła Podstawowa Specjalna w Chodzieży.....	31
7. Szkoła Podstawowa Nr 1 w Chodzieży.....	33
8. Szkoła Podstawowa w Budzynie.....	33
9. Szkoła Podstawowa w Strzelcach.....	34
10. Niepubliczne Przedszkole Nr 2 im Szewczyka Dratewki w Chodzieży.....	34
11. Niepubliczne Przedszkole Nr 3 „Wesoły Smyk” w Chodzieży.....	36
12. Niepubliczne Przedszkole Nr 4 „Pod Dębusiem Olbrzymkiem” w Chodzieży.....	38
13. Szamociński Ośrodek Kultury.....	38
IV. Szpitale.....	40
1. Wielkopolskie Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów.....	40
2. Szpital Powiatowy im. Prof. Romana Drewsa w Chodzieży.....	40
V. Organizacje pozarządowe.....	42
1. Obywatelska Fundacja na Rzecz Dzieci Niepełno. Potrzeb. Pomocy w Chodzieży....	42
2. Uniwersytet Trzeciego Wieku w Chodzieży.....	44
3. Uniwersytet Trzeciego Wieku w Margoninie	45
4. Stowarzyszenie Osób po Endoprotezoplastyce Biodra „Bioderko” w Chodzieży.....	45

5. Polski Związek Niewidomych w Chodzieży.....	47
6. Fundacja „Ukryta Marzenia”.....	47
7. Stowarzyszenie „Otwarte Serca”.....	47
8. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Margoninie	48
Podsumowanie.....	49

I WSTĘP

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Chodzieskim na lata 2011-2020 przyjęty został uchwałą Nr L/353/10 Rady Powiatu Chodzieskiego z dnia 9 listopada 2010 r.

Celem głównym programu jest integracja społeczna osób niepełnosprawnych poprzez stworzenie odpowiednich warunków życia oraz zwiększenie dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Osiągnięcie celu jest możliwe dzięki realizacji następujących celów szczegółowych:

CEL I:

Łagodzenie skutków niepełnosprawności poprzez poprawę warunków życia osób niepełnosprawnych (w miejscu zamieszkania oraz budynkach użyteczności publicznej).

CEL II:

Rozwój działań aktywizujących zawodowo osoby niepełnosprawne.

CEL III

Rozwój systemu wsparcia oraz poziomu usług na rzecz osób niepełnosprawnych.

CEL IV:

Podnoszenie świadomości społecznej na temat problemów osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz aktywizacja i integracja podmiotów wspierających osoby niepełnosprawne.

Realizacja tych celów leży w gestii partnerów wymienionych w Programie jak i innych instytucji i organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych z terenu powiatu chodzieskiego.

Poniżej przedstawiamy informacje złożone do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży o podejmowanych działaniach w ramach Programu przez poszczególnych Partnerów.

II. JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE GMIN I POWIATU

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży w celu umożliwienia osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w życiu społecznym dofinansowało ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych następujące zadania z zakresu:

- uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych,
- likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się,
- zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny,
- działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Chodzieży.

Środki z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej przyznawane są według algorytmu przez Prezesa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie. Przyznana kwotę podzielono na poszczególne rodzaje zadań Uchwałą Rady Powiatu Chodzieskiego Nr V/24/2015 z dnia 25 marca 2015 roku następująco:

- rehabilitacja zawodowa – 25.000 zł
  - rehabilitacja społeczna – 1.118.128 zł (w tym WTZ 517.860 zł).
- W miesiącu lipcu powiat otrzymał środki dodatkowe w wysokości 64.464 zł. Uchwałą Nr XI/47/2015 z dnia 30 września 2015 roku dokonano podziału:

- * rehabilitacja społeczna 1.182.592 zł
  - * rehabilitacja zawodowa 25.000 zł
- Dnia 16 grudnia 2015 roku Uchwałą Nr XV/72/2015 dokonano ostatecznego przeniesienia środków na poszczególne zadania. Podział przedstawia się następująco:

- * rehabilitacja społeczna 1.182.947 zł
- * rehabilitacja zawodowa 24.645 zł

Powiat otrzymał z PFRON środki finansowe w łącznej wysokości: **1.207.592 zł.**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w ramach ustawy zrealizowało następujące zadania:

Turnusy rehabilitacyjne – forma aktywnej rehabilitacji, połączona z elementami wypoczynku, mająca na celu przede wszystkim ogólną poprawę sprawności psychofizycznej, rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, zainteresowań a także udział w zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Plan zgodnie z uchwałą nr XV/72/2015 z dnia 16.12.2015 wynosił 186.918 zł.

Poniższa tabela przedstawia zakres zrealizowanego zadania:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba	Kwota
1	Liczba osób wraz z opiekunami ubiegająca się o dofinansowanie	280	ok 250.000
2.	Wyplacone dofinansowania	221	186.918
	w tym dla osób dorosłych z opiekunami	179	153.125
	w tym dla dzieci z opiekunami	42	33.793

Zgodnie z wprowadzonym Zarządzeniem Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży z dnia 27 marca 2015 roku w sprawie przyznawania dofinansowania do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych ze środków PFRON w 2015 roku, dofinansowania nie otrzymywały osoby posiadające lekki stopień niepełnosprawności.

Bariery architektoniczne, techniczne i w komunikowaniu się

Bariery architektoniczne – to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym z problemami w poruszaniu się.

Bariery techniczne – to bariery utrudniające lub uniemożliwiające osobie niepełnosprawnej usprawnienie. Likwidacja tej bariery powoduje sprawniejsze działanie tej osoby w społeczeństwie i umożliwia wydajniejsze jej funkcjonowanie.

Bariery w komunikowaniu się - to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się lub przekazywanie informacji. Likwidacja tej bariery powoduje lepszą komunikację ze światem zewnętrznym.

W ramach tego zadania przeprowadzono zgodnie ze złożonymi wnioskami **36 wizytacji w miejscu zamieszkania wnioskodawców**. Wizytacje miały na celu wyłonienie osób niepełnosprawnych, które znajdowały się w najtrudniejszej sytuacji życiowej i wymagały pomocy w pierwszej kolejności.

Plan zgodnie z uchwałą nr XV/72/2015 z dnia 16.12.2015 r. wynosił 85.244 zł.

Poniższa tabela przedstawia zakres zrealizowanego zadania:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba	Kwota
1	Złożone wnioski	48	405.000
2	Zawarte umowy	19	88.989
3	Wyplacone dofinansowania ogółem	19	85.244
4	Bariery architektoniczne	8	61.887
5	Bariery techniczne	3	9.500
6	Bariery w komunikowaniu się	8	13.857

W ramach barier architektonicznych przystosowano 7 łazienek uwzględniając indywidualne potrzeby osób niepełnosprawnych (płytki antypoślizgowe, siedziska, pochwyt, urządzenia sanitarne). Wybudowano 1 podjazd umożliwiając wyjazd z balkonu parteru bloku.

W ramach barier w komunikowaniu się zakupiono 8 komputerów umożliwiających dostęp do internetu w celu komunikacji z otoczeniem.

W ramach barier technicznych zakupiono podnośnik sufitowy, podnośnik wannowy i dopłacono do naprawy schodolazu. Bariery te wykonano dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim.

Zgodnie z Zarządzeniem Kierownika PCPR nr 7/2015 z dnia 27 marca 2015 roku w sprawie ustalenia wysokości dofinansowania ze środków PFRON do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się zarządzono, iż:

- dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych obniżono o 45% kosztów przedsięwzięcia w stosunku do maksymalnego dofinansowania
- dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się otrzymywały niepełnosprawne dzieci i młodzież ucząca się oraz dorosłe osoby pracujące.

Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Sprzęt rehabilitacyjny – to sprzęt zalecany przez lekarza, niezbędny do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej mający za zadanie osiągnięcie przez nią możliwie najwyższego poziomu funkcjonowania w społeczeństwie i podniesienia jakości życia.

Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – pełnią istotną rolę w leczeniu, opiece i rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Są niezbędne w celu poprawy jakości życia.

W ramach tego zadania Centrum dofinansowało między innymi: aparaty słuchowe, protezy, pieluchomajtki, cewniki, obuwie ortopedyczne, rowerki rehabilitacyjne i trójkołowe, wózki inwalidzkie, materace i poduszki przeciwoleżynowe, itp.

Plan zgodnie z uchwałą nr XV/72/2015 z dnia 16.12.2015 r. wynosił 382.322 zł.

Poniższa tabela przedstawia zakres zrealizowanego zadania:

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba	Kwota
1	Złożone wnioski	478	431.652
2	Zawarte umowy na sprzęt rehabilitacyjny	10	18.945
3.	Ogółem środki wydatkowane na przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny	423	382.273

Zgodnie z Zarządzeniem Kierownika PCPR nr 6/2015 z dnia 27 marca 2015 roku w sprawie ustalenia wysokości dofinansowania ze środków PFRON do zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego wprowadzono, iż:

- dofinansowania do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny nie otrzymywały osoby niepełnosprawne z lekkim stopniem niepełnosprawności,
- wysokość dofinansowania do zakupu aparatu słuchowego dla osoby dorosłej wynosiło 1.000 zł.

Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny dla jednostek

Plan zgodnie z uchwałą nr XV/72/2015 z dnia 16.12.2015 r. wynosił 2.053 zł.

Wniosek o dofinansowanie otrzymało Stowarzyszenie Chodzieskich Amazonek „Różowa Wstążeczka” w wysokości 2.052 zł. Organizacja zakupiła łóżko do masażu.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Chodzieży

Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony jest przez Obywatelską Fundację na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych Potrzebujących Pomocy w Chodzieży. Jest to placówka o zasięgu ponadgminnym, do której uczęszcza 35 uczestników.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży ze środków PFRON przekazywało środki na działalność warsztatu w wysokości:

- zgodnie z przekazanym algorytmem kwotę 517.860 zł.
- środki dodatkowe zatwierdzone uchwałą w wysokości 8.550 zł
- dodatkowo Powiat przekazał obowiązkowo 10% środków ogółu budżetu tj 58.490 zł

Łącznie na działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej przeznaczono w 2015 roku kwotę **584.900** zł. W miesiącu grudniu przeprowadzono kontrolę problemową warsztatu, której zakres obejmował:

- wykonanie zaleceń pokontrolnych w ramach przeprowadzonej kontroli problemowej w 2014 roku,
- prawidłowość wykorzystania środków PFRON od 1 stycznia 2015 roku do 31 października 2015 roku z zakresie:

1. wynagrodzenia pracowników,
2. wycieczka uczestników,
3. liczba uczestników WTZ.

Jednostka otrzymała informację o wynikach kontroli wraz z zaleceniami. Informacja jest dostępna w siedzibie Centrum.

Program „Aktywny samorząd”

Powiat chodzieski program realizuje od 2012 roku na podstawie zawartej umowy Nr AS3/000012/15/D pomiędzy Powiatem Chodzieskim a Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, która jest każdego roku aneksowana.

Zadania są realizowane zgodnie z wytycznymi PFRON zawartymi w następujących dokumentach:

- Kierunki działań oraz warunki brzegowe obowiązujące realizatorów pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2015 roku
- Zasady wyboru, dofinansowania i rozliczania wniosków o dofinansowanie w ramach modułu I i II pilotażowego programu „Aktywny samorząd”.

Realizacja zadania przedstawia się następująco:

Lp.	Obszar programu/numer zadania	Przekazane przez PFRON środki ogółem	Przyznane/wydatkowane dofinansowanie/refundacja
I	Modul I		15.834,00
2	Obszar A, zadanie 2		Brak wniosków
4	Obszar B, zadanie 2		Brak wniosków

6	Obszar C, zadanie 2	99.384,00	14.857,00
7	Obszar C, zadanie 3		Brak wniosków
8	Obszar C, zadanie 4		Brak wniosków
9	Obszar D		977,00
II	Moduł II		83.550,00

Objaśnienia:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową w tym:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej

Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat. B

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym

Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się

Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,

Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości),

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Lp.	Obszar programu/numer zadania	Przyznane/wydatkowane dofinansowanie/refundacja	Ilość złożonych wniosków	Przyznane świadczenie	Dorośli	Dzieci	Umiarkowane	Znaczny/ do 16 r.ż.
I	Moduł I	15.834,00	10	9	9	0	1	8
3	Obszar C, zadanie 2	14.857,00	9	8	8	0	0	8
4	Obszar D	977,00	1	1	1	0	1	0
II	Moduł II	83.550,00	37	37	37	0	20	4
Razem:		99.384,00	47	46	46	0	21	12

Ponadto w ramach tego zadania przeprowadzona została kontrola przyznanych dofinansowań za 2014 rok i ewaluacja programu.

W ramach współpracy z Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych poproszono ją o opinię w sprawach dotyczących podziału środków PFRON oraz o zaopiniowanie sprawozdania z realizacji „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2011-2020 za 2015 rok.

Ponadto w 2015 roku zakończyła się 4 letnia kadencja Rady. Nowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych została powołana zarządzeniem od dnia 1 listopada 2015 roku.

Wszystkie podjęte przez PCPR działania wpisują się w cele I, II i IV programu.

2. Powiatowy Urząd Pracy w Chodzieży

Powiatowy Urząd Pracy w Chodzieży realizował zadania na rzecz osób niepełnosprawnych w ramach:

Cel II:

Szkolenia i kursy zwiększające szanse na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych :

- ECDL BASE Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych (zakres tematyczny: podstawy pracy w sieci, arkusze kalkulacyjne, przetwarzanie tekstów) – 1 osoba niepełnosprawna,
- tapicer meblowy (zakres tematyczny: dobieranie rodzaju tapicerki, wykańczanie tapicerki, skręcanie poszczególnych części) – 1 osoba niepełnosprawna,
- bezinwazyjne usuwanie wgnieceń karoserii samochodowych w systemie PDR (zakres tematyczny: usuwanie wgnieceń metodą dźwigową i klejową usuwanie wgnieceń po gradobiciach) – 1 osoba niepełnosprawna.

Usługi z zakresu doradztwa zawodowego oraz informacji zawodowej są usługami ogólnie dostępnymi, polegającymi na udzieleniu bezrobotnym i poszukującym pracy w tym osobom niepełnosprawnym, pomocy przy wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, a w szczególności:

- udzielaniu porad z wykorzystaniem standardowych metod wyboru zawodu, przekwalifikowania, w tym badaniu zainteresowań i uzdolnień zawodowych,
- inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych oraz grupowych informacji zawodowych,
- doborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia (z uwzględnieniem rodzaju schorzenia i wskazań do zatrudnienia) oraz pracodawcom w doborze kandydatów do pracy (z uwzględnieniem rodzaju schorzenia i wskazań do zatrudnienia).

W 2015 roku z usług doradztwa zawodowego skorzystały:

- 43 osoby niepełnosprawne, w tym 21 kobiet (osoby te korzystały z indywidualnych porad zawodowych, w ramach których utworzono indywidualny plan działania);
- 1 osoba niepełnosprawna - kobieta uczestniczyła w poradach grupowych, na których określano zainteresowania, predyspozycje oraz możliwości do podjęcia pracy,
- 106 osób niepełnosprawnych, w tym 65 kobiet (osoby te uczestniczyły w grupowych informacjach zawodowych, w trakcie których przekazano szczegółowe informacje na temat

usług rynku pracy świadczonych przez PUP na rzecz osób niepełnosprawnych, możliwościach podwyższenia kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach zawodowych oraz o możliwościach podjęcia działalności gospodarczej.

Informowanie osób niepełnosprawnych, pracodawców o prawach i ulgach wynikających z zatrudnienia osób niepełnosprawnych odbywało się poprzez kontakt osobisty, telefoniczny, ulotki oraz stronę internetową Urzędu.

Informowanie osób niepełnosprawnych o możliwościach otwarcia własnej działalności gospodarczej lub rolniczej oraz pomoc i wsparcie w tym kierunku odbywało się poprzez ulotki dostępne w Urzędzie, kontakt osobisty lub telefoniczny. W ramach projektu pn. „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie chodzieskim (I)” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego – Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 oraz programu Rezerwy Ministra przeznaczonego dla osób między 30 a 50 rokiem życia, 5 osobom niepełnosprawnym przyznano jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej ogółem na kwotę 108.860 zł.

Wspieranie oraz inicjowanie tworzenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych -Urząd działania te mógł prowadzić w ramach dostępnych form oraz środków budżetowych jakimi dysponował. Między innymi osoby niepełnosprawne mogły skorzystać w 2015 roku z takich form pomocy jak: prace inwestycyjne, roboty publiczne, dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia i refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.

Zwrot kosztów na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych.

W 2015 r. w ramach zwrotu kosztów na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu z dodatkowych środków PFRON, zostały zorganizowane sześciomiesięczne staże, w których uczestniczyły 3 osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu.

Ze środków EFS, Funduszu Pracy zorganizowane były:

- staże, w których uczestniczyło 27 osób bezrobotnych niepełnosprawnych,
- prace interwencyjne 11 osób bezrobotnych niepełnosprawnych,

- roboty publiczne 17 osób bezrobotnych niepełnosprawnych,
- dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnianie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia – 4 osoby bezrobotne niepełnosprawne.

Cel III:

Ze środków PFRON w 2015 roku realizowano zadania:

- zwrot kosztów na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu – w wysokości 23.045 zł,
- finansowanie kosztów szkoleń organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w łącznej wysokości 1.600 zł.

W 2015 roku pozyskaliśmy również środki finansowe w ramach następujących programów i projektów:

- projekt pn. „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie chodzieskim (I)” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego – Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020.

- projekt pn: „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie chodzieskim (I) współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

- program ze środków rezerwy Ministra przeznaczony dla osób bezrobotnych między 30-50 rokiem życia,

- program ze środków rezerwy Ministra przeznaczony dla osób bezrobotnych spełniających kryteria art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Z w/w środków mogły korzystać osoby niepełnosprawne zarejestrowane w Urzędzie jako bezrobotne i posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności w ramach takich form jak:

- staże,
- bony stażowe,
- szkolenia,
- bony szkoleniowe,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej,

- zwrot kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania do miejsca odbywania stażu lub szkolenia,
- prace interwencyjne,
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.

Promocję tych form prowadzono w ramach środków finansowych jakimi dysponował urząd.

Podnoszenie poziomu usług doradczych i społecznych poprzez organizowanie szkoleń dla osób pracujących z osobami niepełnosprawnymi.

Urząd na wniosek pracodawcy może refundować koszty szkolenia pracowników lub pracodawcy ze środków Krajowego Funduszu Szkoleń.

Opracowanie i rozpowszechnianie informacji i poradników dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Pracownicy Urzędu opracowali specjalne ulotki dotyczące form dofinansowań i pomocy z zakresu rehabilitacji zawodowej – stale dostępne w Urzędzie. Informacje były na bieżąco wywieszane na tablicach ogłoszeń oraz przekazywane w trakcie wizyt poprzez kontakt osobisty z pracownikiem Urzędu.

3. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Margoninie

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Margoninie udzielił w 2015 roku osobom niepełnosprawnym oraz rodzinom, których członkiem jest osoba niepełnosprawna pomoc finansową i w naturze. Pomoc udzielono w formie:

- zasiłków stałych – 41 osób
- zasiłków okresowych – 21 osób
- realizowanego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”
- zasiłki celowe przyznane z przeznaczeniem na zakup leków, żywności, opału, odzieży oraz w celu opłacenia rachunków za gaz, energię elektryczną i na inne wydatki związane z utrzymaniem mieszkania.

Pomoc w formie zasiłku szkolnego dla osób, w związku z niepełnosprawnością otrzymały 4 osoby z 4 rodzin.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Margoninie przyznaje również świadczenia związane z niepełnosprawnością. Należą do nich:

- świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna, zasiłek dla opiekunów, Rządowy Program „200 zł”, zasiłek pielęgnacyjny.

W celu łagodzenia skutków niepełnosprawności poprzez poprawę warunków życia osób niepełnosprawnych Ośrodek współfinansował zakup aparatu słuchowego oraz okularów dla podopiecznych. Współfinansował remont kuchni, przestawienie pieca kaflowego. Ośrodek dopłacił do terapii mowy (jąkanie) jednej osobie oraz dofinansowano do zakupu wózka akumulatorowego dla jednej podopiecznej.

Rozwój działań aktywizujących zawodowo osoby niepełnosprawne:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Margoninie pośredniczył w poszukiwaniu niepełnosprawnych do projektów:

- „Młodzi. Niepełnosprawni. Wykwalifikowani” – 1 osoba – kontynuacja projektu od 2014 roku
- „Szkolenie-niepełnosprawni 15-30” – 1 osoba – kontynuacja projektu od 2014 roku.

Rozwój systemu wspierania oraz poziomu usług na rzecz osób niepełnosprawnych

Na terenie miasta Margonin działało do końca 2015 roku Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych. Osoby niepełnosprawne dwa razy w tygodniu mogły korzystać z usług rehabilitanta. Gmina ze środków własnych pomaga także finansować wycieczki organizowane dla niepełnosprawnych. Na terenie miasta działa Stowarzyszenie „Małe Radości”, które organizowało festyny, z których dochód przeznaczony był dla osób niepełnosprawnych z miasta Margonin. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Margoninie wspomógł finansowo koło cukrzyków „Słodzik” w zakupie leków. Na rzecz 9 niepełnosprawnych MGOPS świadczył usługi opiekuńcze.

Ze środków własnych gminy osoby niepełnosprawne wspierane były finansowo poprzez:

- pobyty i dowóz dzieci niepełnosprawnych do Ośrodka Diennej Aktywności dla Dzieci Niepełnosprawnych w Chodzieży – 3 dzieci
- dowóz do Środowiskowego Domu Samopomocy w Gołańczy – 6 osób
- dowóz 1 dziecka do Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Chodzieży.

MGOPS prowadzi również dla mieszkańców Miasta i Gminy Margonin bezpłatną wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego.

W celu podnoszenia świadomości społecznej oraz aktywizacji i integracji podmiotów wspierających osoby niepełnosprawne Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Margoninie współpracuje z biblioteką, szkołami, przedszkolem, domem kultury, Środowiskowym Domem Samopomocy w Gołańczy, Ośrodkiem Diennej Aktywności dla Dzieci Niepełnosprawnych w Chodzieży, Domem Dziecka w Szamocinie. Gmina wzorem lat ubiegłych będzie realizować zadania na rzecz osób niepełnosprawnych.

4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodzieży i Stowarzyszenie „SOCIOUS”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodzieży w partnerstwie ze Stowarzyszeniem „SOCIOUS” realizował następujące działania wynikające z założeń programu:

Cel I: w ramach tego zadania zrealizowano wsparcie w miejscach zamieszkania dla uczestników projektu „Sprawni-(nie)sprawnym”, rehabilitacja zdrowotna w miejscu zamieszkania, wsparcie pracownika socjalnego, zajęcia w zorganizowanej pracowni gospodarstwa domowego i pracowni plastycznej,

Cel III: zrealizowano wsparcie osób z orzeczoną niepełnosprawnością, tj: stworzono dostępną ofertę w formie wsparcia społecznego, rehabilitacyjnego.

Cel IV: pracownicy socjalni biorąc czynny udział w w/w projekcie diagnozują i wskazują potrzeby osób z niepełnosprawnością.

5. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szamocinie

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szamocinie w ramach programu podjął następujące działania:

Cel I:

W odniesieniu do tego celu realizowano:

- pomoc w dofinansowaniu części udziału własnego w związku z modernizacją i likwidacją barier architektonicznych w łazience dla potrzeb dziecka niepełnosprawnego w miejscu zamieszkania. Zgodnie z zawartą umową likwidacja barier architektonicznych została dofinansowana ze środków PFRON, a także udziału własnego osoby niepełnosprawnej.

- Gmina Szamocin na podstawie opracowanego projektu na przełomie lat 2015/2016 dot. rozbudowy Urzędu Miasta i Gminy przystąpi do rozbudowy budynku urzędu. Zakończenie prac planuje się na 2018 rok. Po rozbudowie budynek w całości będzie dostępny dla osób niepełnosprawnych. W części parterowej zabezpieczono wjazd dla osób niepełnosprawnych od placu Wolności na piętro od ul. Górnej. Przy schodach zewnętrznych zostanie zamontowana platforma dla osób niepełnosprawnych. Opracowany w 2015 roku projekt rozbudowy Urzędu Miasta i Gminy ma na celu poprawę warunków życia osób niepełnosprawnych poprzez ułatwienie dostępu do bezpośredniego załatwienia spraw o różnym charakterze,

- dofinansowanie przez MGOPS dojazdów na wizyty kontrolne do klinik w Warszawie po dokonanych przeszczepach w stosunku do 2 osób,

- dofinansowanie przez MGOPS dojazdów na operacje, zabiegi i wizyty kontrolne w Warszawie w stosunku do dziecka z wielonarządowymi dysfunkcjami,

- pomoc w wypełnianiu dokumentacji do Krajowego Ośrodka Mieszkalno -Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Dąbku dla 1 osoby,

- organizacja wypoczynku letniego z udziałem 2 dzieci niepełnosprawnych w celu minimalizowania dysfunkcji zdrowotnych.

- MGOPS udzielił w 2015 roku osobom niepełnosprawnym oraz rodzinom, w których członkiem jest osoba niepełnosprawna pomoc finansową oraz pomoc w naturze w następujących formach:

- zasiłek stały – 21 osób

- zasiłek okresowy – 30 osób

- realizowano Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

- zasiłki celowe przyznano z przeznaczeniem na pokrycie kosztów leczenia, zakup leków, żywności, opału, odzieży oraz w celu opłacenia rachunków za gaz, energię elektryczną i na inne wydatki związane z utrzymaniem mieszkania. Świadczeniami tymi objęto 42 osoby.

Cel II:

W odniesieniu do tego celu:

– Ośrodek Pomocy Społecznej zachęcał osoby niepełnosprawne do rejestrowania się w urzędzie pracy jako poszukujące pracy. Informował, że rejestrując się w PUP jako

poszukujące pracy mają możliwość uzyskania pracy dostosowanej do swojej niepełnosprawności, a pracodawcy na rynku pracy są zainteresowani zatrudnieniem niepełnosprawnych. Informowano, że PUP działając na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy jest zobowiązany do przedstawienia różnorodnych form wsparcia i pomocy- także opracowania indywidualnego planu działania dla osoby poszukującej pracy będącej osobą niepełnosprawną.

- Jedna osoba niepełnosprawna nadal kontynuuje zatrudnienie w Urzędzie Miasta i Gminy w Szamocinie przy pracach porządkowych i technicznych.

- W zakresie działań aktywizujących osoby niepełnosprawne Gmina Szamocin jest otwarta na propozycje organizacji i stowarzyszeń, które w ramach swojej działalności statutowej podejmują różne działania aktywizujące podnoszące kompetencje zawodowe na rynku pracy. I tak Ośrodek od 01.11.2015 roku podejmuje czynności informacyjne w ramach projektu realizowanego przez Centrum Kompetencji w Poznaniu pn. „JAK? Jakość Aktywność Kompetencje” finansowanego przez Europejski Fundusz Społeczny. Projekt jest skierowany także do osób z niepełnosprawnościami uznanymi za osoby niepełnosprawne na podstawie obowiązujących przepisów. W ramach projektu zostaną przeprowadzone kursy zawodowe, doksztalające staże, praktyki. Uczestnicy otrzymują także stypendia szkoleniowe i stażowe. W wyniku podjętych działań od 01.12.2015 roku zrekrutowano 13 osób, w tym dotkniętych niepełnosprawnością do udziału w projekcie.

Cel III: W odniesieniu do tego celu:

1. W dalszym ciągu kontynuowano przewóz osób niepełnosprawnych (w tym jednej osoby na wózku inwalidzkim) samochodem typu BUS przystosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych dofinansowanym w 2014 roku ze środków PFRON z udziałem środków własnych gminy.
2. Kontynuowano współpracę z Ośrodkiem Diennej Aktywności dla Dzieci Niepełnosprawnych w Chodzieży w oparciu o porozumienie zawarte w dniu 02.01.2014 r. pomiędzy Gminą Miejską w Chodzieży a Gminą Szamocin. Współpraca dotyczyła zobowiązania się Gminy Szamocin do dofinansowania pobytu (bez dowozów) dzieci niepełnosprawnych do w/w ośrodka. Gmina Szamocin pokrywała koszty pobytu następująco:

Do w/w ośrodka dowożono troje dzieci:

- jedno dziecko 2 dni w tygodniu
- jedno dziecko 5 dni w tygodniu
- jedno dziecko korzystające z fizjoterapii 3 dni w tygodniu przez 10 miesięcy.

Na podstawie złożonego sprawozdania z dnia 28.01.2016 roku Gmina Szamocin dofinansowała rehabilitację wskazanych dzieci przekazując dotację w wysokości 9.767,52 zł.

Głównym celem prowadzonej rehabilitacji jest podniesienie jakości życia dzieci w następujących sferach:

- wyższe funkcjonowanie ruchowe, psychiczne i społeczne,
- rozwój procesów poznawczych,
- rozwój mowy i mówienia,
- poprawa wydolności układu oddechowego i artykulacyjnego.

Ponadto ze środków własnych gminy wspierano osoby niepełnosprawne poprzez:

- dowóz 1 dziecka do szkoły Podstawowej Specjalnej w Chodzieży,
- dowóz 2 dzieci do Zespołu Szkół Specjalnych w Kcyni.

3. Kontynuowano wykorzystując środki własne gminy w 2015 roku, w ramach Koła Dzieci Niepełnosprawnych przez TPD w Szamocinie rehabilitację dla dzieci i młodzieży dyspenseryjnej w sali rehabilitacji zlokalizowanej w Zespole Szkół w Szamocinie, którą prowadził rehabilitant terapii ruchowej.

4. Prowadzono przez MGOPS w Szamocinie dla mieszkańców Miasta i Gminy Szamocin bezpłatną wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego pozyskiwanego z prowadzonej współpracy z partnerską Gminą Grasberg w Niemczech. I tak do 2015 roku niepełnosprawni mieszkańcy Gminy Szamocin korzystali z następującego sprzętu:

- siedzisko kąpielowe – 10 osób
- kule – 50 osób
- wózki inwalidzkie – 20 osób
- toalety – 13 osób
- balkoniki – 47 osób
- laski – 6 osób
- łózka – 7 osób
- stolik na łóżko – 1 osoba
- wózek akumulatorowy – 1 osoba.

5. Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej świadczył także usługi opiekuńcze na rzecz 11 osób na łączną liczbę świadczeń 2.745 zł.

6. MGOPS we współpracy ze Szlachetną Paczką wytypował dwie rodziny z Gminy Szamocin, których dane znalazły się w bazie beneficjentów organizacji. Szlachetna Paczka to ogólnopolski projekt, którego celem jest niesienie pomocy osobom ubogim, doświadczającym niezawinionej biedy z przyczyn losowych-choroba, utrata pracy. Wybrane przez OPS rodziny, ciężko doświadczane chorobami dzieci, otrzymały od anonimowych darczyńców pomoc, która realnie poprawiła sytuację tych rodzin.

Cel IV: w ramach podnoszenia świadomości społecznej na temat problemów osób niepełnosprawnych i ich rodzin działania aktywizujące i integrujące w zakresie kompetencji podejmuje:

- Urząd Miasta i Gminy Szamocin
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szamocinie
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – Koło Szamocin
- Placówki oświatowe z terenu gminy
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Lekarzy Rodzinnych w Szamocinie
- Dom Dziecka w Szamocinie
- Szamociński Ośrodek Kultury.

Powyższe instytucje podejmują działania umożliwiające życie osób niepełnosprawnych w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych w tym: dostęp do obiektów użyteczności publicznej, dostęp do informacji, udostępnianiu możliwości lokalowych zabezpieczających pełne uczestnictwo w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz różnych formach rekreacji, odpowiednich do zainteresowań i potrzeb.

6. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodzieży

W ramach programu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodzieży realizował następujące cele:

Cel I:

1. Udzielanie pomocy finansowej i w naturze osobom niepełnosprawnym i rodzinom, w której członkiem jest osoba niepełnosprawna w formie:

- zasiłków stałych – 57 osób
- zasiłków okresowych – 20 osób
- świadczeń pieniężnych wypłacanych z Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup leków, żywności, opału, odzieży oraz opłacania rachunków za gaz, energię elektryczną i na inne wydatki związane z utrzymaniem mieszkania. Świadczeniami objęto 188 rodzin/osób.

2. Przyznano pomoc na dofinansowanie zakupu: okularów, lodówki, budowę pochylni do mieszkania, środków opatrunkowych oraz naprawy pojazdu gąsienicowego i przygotowania pomieszczenia dla tego pojazdu.

3. Pośredniczono i uczestniczono w doposażeniu w brakujące meble, sprzęt gospodarstwa domowego w celu poprawy warunków bytowych rodzin osób niepełnosprawnych.

4. Świadczone pomoc w zakresie rozliczania podatku dochodowego za 2014 rok z zastosowaniem ulg dla osób niepełnosprawnych.

5. Zapewniono schronienie 3 osobom bezdomnym – niepełnosprawnym w ośrodkach i noclegowniach.

6. Propagowano problematykę osób niepełnosprawnych:

- możliwość wypożyczania sprzętów rehabilitacyjnych,
- możliwość wyjazdów na turnusy rehabilitacyjne,
- przekazywanie 1% podatku na rzecz różnych fundacji wspierających osoby niepełnosprawne.

7. Realizowano wypłatę dodatków do zasiłków rodzinnych z tytułu kształcenia i rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych oraz wypłacono następujące świadczenia opiekuńcze w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych:

- świadczenia pielęgnacyjne,
- zasiłki pielęgnacyjne,
- specjalne zasiłki opiekuńcze,
- zasiłki dla opiekunów.

8. Przyznawano i wypłacono dodatki mieszkaniowe oraz dodatki energetyczne.

9. Radca prawny udzielał porad osobom niepełnosprawnym z zakresu problematyki rodzinnej oraz świadczeń związanych z niepełnosprawnością.

10. Zgłoszono osoby niepełnosprawne i ich rodziny do uzyskania wsparcia rzeczowego w formie artykułów i sprzętu gospodarstwa domowego, odzieży i obuwia oraz żywności w ramach ogólnopolskiego projektu pomocy bezpośredniej „Szlachetna paczka”.

Cel II:

W 2015 roku prowadzono działania informacyjne dotyczące:

- bieżących ofert pracy,
- udziału w kursach, szkoleniach organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Chodzieży,
- korzystania z usług doradcy zawodowego,
- uczestniczenia w bezpłatnych szkoleniach organizowanych przez Młodzieżowe Centrum Kariery w Chodzieży oraz szkoleń organizowanych przez Krajowe Centrum Edukacyjne w Chodzieży.

Cel III:

1. Zapewniono i ułatwiono kontakt z placówkami służby zdrowia w celu korzystania z różnych form pomocy medycznej i pielęgnacyjnej m.in. z usług w ramach pielęgniarstwa opieki środowiskowej opieki paliatywnej i długoterminowej.
2. Udzielano informacji o instytucjach i organizacjach działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
3. Przyznawano i realizowano usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej zapewniając pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb, opiekę higieniczną i pielęgnacyjną oraz w miarę możliwości kontakty z otoczeniem.
4. Kierowano i umieszczano osoby niepełnosprawne w domach pomocy społecznej.
5. Podejmowano współpracę z Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności i Stopniu Niepełnosprawności.
6. Udostępniano informacje dotyczące organizatorów turnusów rehabilitacyjnych oraz firm zajmujących się dystrybucją sprzętu rehabilitacyjnego i środków pomocniczych.
7. Współpracowano z Miejskim Ośrodkiem Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie uzależnień osób niepełnosprawnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Cel IV:

1. „Mamo, Tato baw się ze mną”.

Spotkanie realizowane przez asystentów rodziny i pracowników socjalnych naszego ośrodka powstało z myślą o dzieciach i ich rodzinach, także tych w których występuje problem niepełnosprawności a którym brak środków finansowych ogranicza możliwość aktywnego i ciekawie spędzonego z sobą czasu. Spotkanie miało na celu wzmocnienie więzi pomiędzy rodzicami a dziećmi z rodzin objętych asystenturą poprzez zorganizowanie zabawy rodzinnej i spotkania ze Świętym Mikołajem, który obdarowywał dzieci słodyczami. W spotkaniu w dniu 12 grudnia 2015 roku uczestniczyło 22 dzieci wraz z rodzicami.

2. „W święta razem”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodzieży był współorganizatorem Wigilii na Chodzieskim Rynku dla mieszkańców, w tym niepełnosprawnych z terenu miasta w ramach akcji „W święta razem”. Celem spotkania było podtrzymywanie świątecznej tradycji wśród mieszkańców i promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez rodziny wraz z dziećmi.

3. Wystosowano pisma do zakładów pracy i instytucji działających na terenie miasta celem uwrażliwienia społeczności lokalnej na potrzeby osób niepełnosprawnych w szczególności w okresie zimowym.

4. Kontynuowano prenumeratę miesięcznika „Integracja” i udostępniono czasopismo osobom niepełnosprawnym.

7. Urząd Gminy Chodzież

Urząd Gminy w Chodzieży realizował w ramach celu I, III, IV następujące działania:

1. Gmina Chodzież była partnerem Stowarzyszenia SOCIUS w realizacji projektu na rzecz osób niepełnosprawnych w ramach, którego jako partner realizowała działania:
  - nieodpłatny transport specjalistycznym samochodem uczestników projektu na zorganizowane w jego ramach zajęcia,
  - nieodpłatne udostępnianie sali na organizację zajęć.

2. Sfinansowanie zakupu wyposażenia i remontu Sali Doświadczania Świata (szkoła Strzelce o/Zacharzyn), z której korzystają uczniowie z orzeczoną niepełnosprawnością.

3. Częściowe finansowanie pobytu dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością w Ośrodku Diennej Aktywności oraz nieodpłatny transport dzieci do tego ośrodka,

4. Współfinansowanie i współorganizacja pólkolonii dla dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością pod nazwą „Błękitne wakacje”.

8. Dom Pomocy Społecznej w Chodzieży

Działania podjęte przez Dom Pomocy Społecznej w Chodzieży w 2015 roku w ramach:

Cel I:

- pomoc mieszkańcom Domu w uzyskaniu dofinansowania do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych (wózki inwalidzkie, buty ortopedyczne, kule łokciowe, aparaty słuchowe, okulary, pieluchomajtki, cewniki, worki, materace),

- zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom poprzez kontynuację współpracy z firmą ochroniarską BLACK Security.

Cel II:

- pomoc mieszkańcom Domu w dotarciu (dowiezienie samochodem DPS) do PUP w Chodzieży niepełnosprawnych mieszkańców zapisanych jako osoby bezrobotne poszukujące pracy,

- udział mieszkańca w turnusach aktywnej rehabilitacji (połączonych z warsztatami z doradztwa zawodowego) poprzez umożliwienie dotarcia na turnusy organizowane przez Fundację Aktywnej Rehabilitacji (Kołobrzeg, Wałcz),

- stwarzanie przez Dom mieszkańcom warunków do aktywności społecznej i pełnienia ról społecznych poprzez: przydział garażu oraz możliwość powrotu do DPS w godzinach obowiązywania ciszy nocnej).

Cel III:

- wypożyczanie sprzętu rehabilitacyjnego i łóżek osobom niepełnosprawnym z terenu powiatu chodzieskiego,

- informowanie o aktualnych działaniach podejmowanych na rzecz osób niepełnosprawnych poprzez wywieszanie informacji na tablicy ogłoszeń w holu głównym DPS w formie np. pism, ulotek, plakatów,

- udział pracowników Działu Terapeutyczno-Opiekuńczego w szkoleniach: „Ochrona danych osobowych”, „Wybrane zagadnienia z zakresu prawa pracy dotyczące podległych pracowników, prawa i obowiązki mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Chodzieży oraz kierunki prowadzonej terapii i metody pracy z mieszkańcami”.

Cel IV:

- organizowanie przez Dom spotkań o charakterze integrującym ze społecznością lokalną – spotkania z przedszkolakami, młodzieżą ze szkół (SP3, I LO, Gimnazjum św. Barbary, SP Stróżewo, SP Strzelce, podopiecznymi świetlicy socjoterapeutycznej Promyk Dobra, Scholi parafialnej, młodzieżą z Centrali Młodych, seniorami z Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Pile, spotkania z zespołami wokalnymi na organizowanych w DPS spotkaniach tzw: mini koncertach – Wrzosa z Piły, Seniorki z Chodzieży, Pogodna Jesień z Szamocina, Babie Lato z Szamocina, Złoty Liść z Budzyna, Rytm Nietuszkowa z Nietuszkowa,
- spotkania z władzami lokalnymi (starosta, burmistrz),
- prowadzenie pogadarek z dziećmi z przedszkoli, młodzieżą szkolną dotyczącą niepełnosprawności, osób starszych, chorych i ich potrzeb,
- informowanie i motywowanie młodych osób (młodzieży szkolnej, studentów odbywających praktyki) o możliwości pracy w ramach wolontariatu,
- umożliwianie mieszkańcom kontaktu z mediami – wypowiedanie się na określony temat (np. problemy osób niepełnosprawnych).

9. Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Szamocinie

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Rodzina w Ratajach oraz Dom Dziecka w Szamocinie realizowały następujące działania na rzecz osób niepełnosprawnych:

Cel I – Niepełnosprawni wychowankowie objęci są działaniami specjalistycznymi wynikającymi z programu opiekuńczo-wychowawczego.

Cel III – Podejmowano działania w zakresie rozwijania zainteresowań plastycznych, muzycznych i teatralnych (organizacja zajęć na terenie placówki). Wychowankowie obydwu placówek uczestniczyli w projekcie pn: „Wielkopolska: rewolucje”. Wychowankowie brali

udział w licznych spotkaniach teatralnych, wystawiano spektakle, organizowano wycieczki do Krakowa i Warszawy.

Cel IV - Niepełnosprawni wychowankowie objęci są nauczaniem w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Wągrowcu i Gębicach, z którymi placówka ściśle współpracuje. Wychowankowie objęci byli programem rządowym „Wyprawka Szkolna” polegającym na dofinansowaniu podręczników szkolnych dla dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.

II. SZKOŁY, PRZEDSZOLA I OŚRODKI KULTURY

1. Miejskie Gimnazjum w Chodzieży

W Miejskim Gimnazjum w Chodzieży organizowane są zajęcia indywidualne dla uczniów niepełnosprawnych, przystosowane do tego sale lekcyjne. Uczniowie wspólnie z nauczycielami podejmują działania na rzecz osób niepełnosprawnych ze Szkoły Podstawowej Specjalnej znajdującej się w budynku Miejskiego Gimnazjum poprzez zajęcia w formie zabawy lub występów artystycznych.

Ponadto nauczyciele, wychowawcy w ramach lekcji wychowawczych prowadzą zajęcia z zakresu wiedzy o niepełnosprawności, dzięki czemu mają możliwość podniesienia świadomości społecznej uczniów na temat osób niepełnosprawnych, z którymi spotykają się na co dzień. Młodzież poprzez wolontariat, również uczestniczy w spotkaniach z młodzieżą niepełnosprawną, a także prowadzi zbiórki niezbędnych rzeczy i materiałów edukacyjnych maskotek dla uczniów z niepełnosprawnościami. Z uwagi, że w szkole działa Szkolny Klub Wolontariatu młodzież ma możliwość spotkań z animatorami z Fundacji „Podaj dalej” Stowarzyszenia CREO z Poznania i tym samym są prowadzone zajęcia odnośnie wolontariatu dla osób z niepełnosprawnościami.

2. Zespół Szkół Licealno-Gimnazjalnych w Ratajach

Zespół Szkół Licealno-Gimnazjalnych w Ratajach w 2015 roku podjął następujące działania:

Cel I : Szkoła wyposażona jest w windę, podjazdy, szerokie korytarze, toalety, dostosowane są sale lekcyjne, pracownie informatyczne.

Cel II: Dyrektor ZSLG zatrudnia nauczycieli niepełnosprawnych, przyjmuje do pracy absolwentów niepełnosprawnych na okres odbywania stażu zawodowego, w ramach projektu współfinansowanego przez Unię Europejską, w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Cel III: Dyrektor zatrudnia nauczycieli specjalistów pracujących z osobami niepełnosprawnymi. Szkoła diagnozuje potrzeby osób niepełnosprawnych i indywidualnie dostosowuje wsparcie dla ucznia i jego rodziców. Wspiera osoby niepełnosprawne poprzez motywowanie do podejmowania aktywności na miarę swoich możliwości oraz wspiera w edukacji w pełnieniu ról społecznych.

Cel IV: Pedagog szkolny każdego roku realizuje zajęcia integracyjne mające na celu minimalizowanie barier społecznych w kontakcie z osobą niepełnosprawną. Organizowane są spotkania dla uczniów pełnosprawnych i niepełnosprawnych mające na celu przybliżenie specyfiki niepełnosprawności. ZSLG w Ratajach integruje się z innymi podmiotami wspierającymi osoby niepełnosprawne np. WTZ w Chodzieży, PCPR w Chodzieży, Starostwo Powiatowe, Ośrodek Dzielnej Aktywności w Chodzieży, GOPS, MOPS itp. O działaniach wspierających osoby niepełnosprawne informujemy społeczność lokalną w prasie i telewizji oraz mediach społecznościowych.

3. Zespół Szkół w Margoninie

Publiczne Gimnazjum w Margoninie

Podnoszenie świadomości społecznej na temat problemów osób niepełnosprawnych:

1. Zajęcia psychoedukacyjne o tematyce: „Postawy wobec osób niepełnosprawnych”, „Wartości, dla których warto żyć”, „Zanim wkroczę w dorosłe życie” (pedagog szkolny).
2. Spotkania w klasach II pod hasłem: „Nie ma kaleki – jest człowiek” (pedagog szkolny).
3. Lekcje wychowawcze, języka polskiego i wychowania do życia w rodzinie dotyczące uwrażliwiania uczniów na problemy ludzi chorych i niepełnosprawnych.
4. Działalność Szkolnego Klubu Wolontariatu.
5. Udział uczniów w wielu akcjach charytatywnych na rzecz osób potrzebujących.

4. Zespół Szkół w Lipiej Górze

W Zespole Szkół w Lipiej Górze w roku szkolnym 2014-2015 uczyło się pięcioro uczniów niepełnosprawnych. Wszyscy uczniowie objęci są rewalidacją. Programy nauczania zostały opracowane pod kątem możliwości edukacyjnych i psychofizycznych uczniów. Dla każdego ucznia posiadającego orzeczenie zespół nauczycieli powołany przez Dyrektora Szkoły opracował indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny. Dwa razy w roku zespół nauczycieli zbiera się wraz z rodzicami uczniów i dokonuje oceny postępów dzieci w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W szkole są podejmowane działania określone w celach: I, II, III i IV Powiatowego Programu działań.

Rodzice uczniów niepełnosprawnych otrzymują w szkole wsparcie od nauczycieli oraz pedagoga szkolnego w zakresie edukacji dzieci, organizacji ich wolnego czasu, rozwiązywania problemów wychowawczych. Podnoszenie świadomości społecznej na temat osób niepełnosprawnych odbywa się w oparciu o udział w życiu szkoły i klas oraz uczestnictwo w imprezach szkolnych: rekolekcjach, apelach okolicznościowych, itp. Ponadto uczennica gimnazjum z niedosłuchem brała udział w zajęciach z zawodoznawstwa.

Na lekcjach wychowawczych kształtowane są prawidłowe postawy uczniów wobec osób niepełnosprawnych, akceptowanie ich odmienności, umiejętności wspierania osób niepełnosprawnych oraz ich bliskich. Co roku szkoła przeprowadza różne akcje związane z tolerancją i dyskryminacją. Uczniowie gimnazjum przygotowali i zaprezentowali środowisku szkolnemu, rodzicom i zaproszonym gościom reprezentującym różne instytucje, którym dobro dziecka leży na sercu projekt „Stop Dyskryminacji”. Pedagog przeprowadziła wraz z nauczycielami badania w szkole dotyczące dyskryminacji (na początku i na końcu roku szkolnego). Ponadto w szkole zorganizowano warsztaty poświęcone tematyce tolerancji i dyskryminacji.

5. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Lipinach

Szkoła Podstawowa podjęła następujące działania w ramach Programu:

Cel I – likwidacja barier architektonicznych poprzez wykorzystanie przez osoby niepełnosprawne podjazdu do szkoły oraz ramp,

Cel III– na terenie szkoły przeprowadzona została akcja charytatywna na rzecz AMUN Wydawnictwa Artystów Malujących Ustami i Nogami. AMUN przesłało na adres szkoły komplet składający się z kalendarzy, kartek świątecznych oraz bilecików. Płacąc za otrzymaną przesyłkę wspieramy prace i talent oraz starania osób niepełnosprawnych o finansową pomoc. Na terenie szkoły przeprowadzona również została akcja charytatywna dotycząca Fundacji na Rzecz Osób Niewidomych i Niepełnosprawnych „POMÓŻ i TY”. Tegoroczna akcja ma na celu pomoc 21 – letniemu Jakubowi, który choruje na retinopatię wcześniaczą i autyzm. Fundacja „Pomóż i Ty” nadesłała nam pomoce edukacyjne w postaci zakładek. Akcja charytatywna będzie kontynuowana w szkole do dnia 20.06.2016.

Cel IV – podczas zajęć z przyrody uczniowie podnosili swoją świadomość społeczną.

6. Niepubliczna Szkoła Podstawowa Specjalna w Chodzieży

Niepubliczna Szkoła Podstawowa Specjalna w Chodzieży w 2015 roku realizowała następujące zadania poprzez:

Cel I:

- cykliczne zakupy materiałów i pomocy dydaktycznych niezbędnych w procesie nauczania, w tym doposażenia kolejnych sal lekcyjnych w sprzęt multimedialny (tablice interaktywne, komputery),

- doposażenie sali rehabilitacyjnej w sprzęt niezbędny do poprawy zdrowia i prowadzenia skutecznej rehabilitacji uczniów (UGUL, rower rehabilitacyjny, rotor KD KG, bieżnia, orbitrek, drabinki rehabilitacyjne, drobny sprzęt gimnastyczny),

- doposażenie Sali Doświadczenia Świata w różnorodny sprzęt. Celem zajęć w SDS jest stymulacja i pobudzanie zmysłów możliwość odprężenia, redukcja stresu, stworzenie poczucia bezpieczeństwa,

- kompleksowe remonty kolejnych sal lekcyjnych oraz wyposażenie w nowe meble,

- likwidacja barier architektonicznych na terenie szkoły poprzez zakup wózka inwalidzkiego (szkoła posiada również schodolaz kroczący).

Cel II:

- wsparcie rodziców uczniów poprzez spotkania z psychologiem szkolnym, organizację warsztatów we współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Chodzieży,

- dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów,

- zapewnienie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej,

- realizacja zaleceń zawartych w orzeczeniu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,

- realizacja zajęć rozwijających oraz terapeutycznych: arteterapia, logopedia, fizjoterapia, sala doświadczenia świata, muzykoterapia, kynoterapia, eeg biofeedback, warsztaty dla uczniów (np. samodzielne przygotowanie śniadania, sałatki ozdób świątecznych, inne),

- organizowanie wspólnych warsztatów świątecznych dla uczniów oraz ich rodziców,

- wyjazdy warsztatowe (Pijalnia Czekolady w Pile). Organizowanie warsztatów na terenie szkoły,
- organizacja wycieczek edukacyjnych (Nadleśnictwo Podanin, Biblioteka, zakłady pracy),
- wyposażenie biblioteczki szkolnej w szereg książek o tematyce związanej z niepełnosprawnymi,
- współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Chodzieży, Stowarzyszeniem Bioderko oraz z Miejską Biblioteką Publiczną w Chodzieży.

CEL IV:

- organizacja obchodów Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych,
- udział w Obchodach Dnia Godności Osób Niepełnosprawnych Intelakualnie,
- integracja z Miejskim Gimnazjum w Chodzieży poprzez udział uczniów gimnazjum w naszych zajęciach,
- integracja z Przedszkolem nr 2 im. Szewczyka Dratewki oraz Przedszkolem nr 3 „Wesoły Smyk” poprzez spotkania integracyjne, uroczystości, udział w Programie „Cała Polska czyta dzieciom”,
- wyjazd integracyjny wraz z rodzicami uczniów do gospodarstwa agroturystycznego w Klotyldzinie,
- informowanie w prasie lokalnej oraz na szkolnej stronie internetowej o działaniach szkoły (realizacja zajęć, sukcesy uczniów, uroczystości szkolne),
- wykorzystanie mediów społecznościowych (facebook) do informowania o działaniach szkoły, oraz kreowania pozytywnego wizerunku szkoły specjalnej i jej uczniów,
- włączanie środowiska lokalnego oraz rodziców uczniów do udziału w Programie „Poczytaj mi przyjacielu”.

7. Szkoła Podstawowa Nr 1 w Chodzieży

Podjęte działania na rzecz osób niepełnosprawnych w 2015 roku dotyczą **celu IV**:

- w styczniu 2015 roku kółko teatralno- muzyczne przygotowało i przedstawiło w Domu Pomocy Społecznej w Chodzieży program artystyczny z okazji Świąt Bożego Narodzenia,

- w dniu 23 października 2015 roku uczniowie klasy I d pod opieką p. Hanny Boruckiej udali się do Ośrodka Diennej Aktywności w Chodzieży, aby promować zdrowy styl życia i jednocześnie zaprezentować wiersz J. Brzechwy „Na straganie” oraz podzielić się ostatnimi darami z jesiennego ogródka. Przedstawienie było tylko pretekstem do przeprowadzenia żywej lekcji na temat tolerancji względem niepełnosprawności, dzielących ludzi barier, które wciąż oddzielają światy osób pełnosprawnych i niepełnosprawnych,

- listopadzie 2015 roku uczniowie klas IV-VI uczestniczyli w seansie filmowym w Kinie „Notec” w ramach programu „Filmoteka Szkolna. Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej”. Uczniowie obejrżeli film „Krokodyl z przedmieścia” jest to historia niepełnosprawnego chłopca, który wraz z rodzicami wprowadza się do nowego domu i próbuje zaprzyjaźnić się z uprzedzonymi do niego rówieśnikami.

8. Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kotarbińskiego w Budzynie

Działanie podjęte przez Szkołę Podstawową w Budzynie:

Cel I:

Dyrekcja placówki podjęła decyzję o zaadoptowaniu pomieszczenia po sklepiku szkolnym znajdującym się na parterze budynku z przeznaczeniem na zajęcia indywidualne dla ucznia kl II poruszającego się na wózku inwalidzkim.

Cel IV:

Pedagog szkolna odbywa spotkania z uczniami wszystkich klas V, które mają na celu kształtowanie postaw zrozumienia niepełnosprawności, akceptacji i tolerancji. Spotkania pn: „Co to jest empatia?” odbywają się każdego roku w wymiarze 2 godzin dla każdej klasy piątej w ramach wychowania do życia w rodzinie.

9. Szkoła Podstawowa w Strzelcach

Szkoła Podstawowa w Strzelcach informuje, iż w 2015 roku podjęła następujące działania:

Cel I:

1. Budowa łazienki dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych w Szkole Podstawowej w Strzelcach i oddziale w Zacharzynie.
2. Budowa pracowni gospodarstwa domowego w oddziale w Zacharzynie.
3. Miejsce parkingowe dla osób niepełnosprawnych w oddziale w Zacharzynie.
4. Doposażenie Sali Doświadczania Świata w specjalistyczny sprzęt służący do terapii osób niepełnosprawnych.

Cel II:

1. Zajęcia kulinarne – oddział specjalny w Zacharzynie, które prowadzone są na zajęciach lekcyjnych w ciągu roku szkolnego.
2. Wycieczki zawodoznawcze m.in. salon fryzjerski, studio urody, sklep, urząd gminy.

Cel III:

Szkolenie dla rodziców osób z niepełnosprawnościami pt. „Poczuć, zrozumieć wiedzieć jak to jest. Szkolenie wprowadzające w świat integracji sensorycznej”. Warsztaty odbyły się w związku z nowo powstałą Salą Doświadczania Świata.

Cel IV:

Imprezy okolicznościowe m.in. spotkania opłatkowe, śniadanie wielkanocne, dzień rodziny, impreza integracyjna – Środowiskowy Festyn Integracyjny dla dzieci sprawnych i niepełnosprawnych pt „Przybij Piątkę”.

10. Niepubliczne Przedszkole Nr 2 im. Szewczyka Dratewki w Chodzieży

Niepubliczne Przedszkole Nr 2 im. Szewczyka Dratewki w Chodzieży zrealizowało następujące zadania poprzez:

Cel I:

- zakup specjalistycznych krzesełek dla dzieci z porażeniem mózgowym,
- organizowanie specjalistycznych zajęć (rehabilitacja, zajęcia z logopedą, psychologiem),
- dobór odpowiednich środków dydaktycznych, form i metod w pracy w grupie przedszkolnej oraz na zajęciach indywidualnych (metody pedagogiki specjalnej),
- usprawnianie czynności samoobsługowych w celu poprawienia jakości życia.

Cel II:

- integracja dzieci niepełnosprawnych i ich rodzin ze społecznością przedszkola (organizowanie uroczystości grupowych i przedszkolnych, zajęć otwartych dla rodziców, warsztatów i szkoleń dla rodziców),
- prowadzenie przez psychologa grupy wsparcia dla rodziców dzieci niepełnosprawnych,
- integracja dzieci w grupie przedszkolnej,
- każde dziecko niepełnosprawne aktywnie uczestniczy w życiu przedszkola na miarę swoich możliwości,
- zorganizowanie wycieczki do ZOO w Mielęcinku,
- wycieczki do kina,
- udział dzieci w przedszkolnej olimpiadzie (marzec 2015),
- udział dzieci w rywalizacji sportowej między przedszkolnej (grudzień 2015),

Cel III:

- prowadzenie grupy wsparcia prowadzonej przez panią psycholog dla rodziców dzieci niepełnosprawnych,
- realizacja innowacji pedagogicznej „Pomoc w nabywaniu samodzielności u dzieci z terapeutą – asystentem-cieniem”,
- wzbogacenie ofert zajęć dla dzieci: hipoterapia, rehabilitacja wodna (zajęcia na basenie), zajęcia z integracji sensorycznej,
- personel przedszkola systematycznie podnosi swoje kompetencje i umiejętności przez uczestnictwo w różnych formach doskonalenia zawodowego,
- wzbogacanie wyposażenia sali doświadczania świata i wzbogacanie wyposażenia placówki w pomoce dydaktyczne.

Cel IV:

- promocja placówki w mediach lokalnych,
- systematyczna współpraca z Niepubliczną Specjalną Szkołą Podstawową w Chodzieży
- informacja o Dniu Autysty-prezentacja prac dzieci autystycznych.

11. Niepubliczne Przedszkole nr 3 „Wesoły Smyk” w Chodzieży

Działania Niepublicznego Przedszkola nr 3 „Wesoły Smyk” w Chodzieży na rzecz osób niepełnosprawnych w 2015 roku:

Cel I:

- wyeliminowanie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w dostępie do edukacji – likwidacja barier architektonicznych – zabudowana pochylnia z dojściem do budynku (odremontowanie),
- utworzenie salki terapeutyczno-relaksacyjnej wyposażonej w sprzęt gimnastyczny i basen z kolorowymi piłeczkami,
- doposażenie gabinetów logopedycznego i psychologa oraz sali przedszkolnej w materiały do pracy z dziećmi niepełnosprawnym oraz stolik i krzesółko terapeutyczne,
- organizowanie transportu dla dzieci niepełnosprawnych podczas organizowanych wycieczek.

Cel II:

- zatrudnianie osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności,
- praktyki stażystów posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Cel III:

- prowadzenie wczesnego wsparcia rozwoju dzieci,
- zatrudnianie specjalistów (diagnoza psychologiczna, zajęcia logopedyczne, fizjoterapia, pedagog specjalny),
- organizowanie warsztatów dla rodziców dzieci wymagających pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz dzieci niepełnosprawnych,
- konsultacje ze specjalistami dla dzieci niepełnosprawnych,
- doposażenie sal w środki dydaktyczne oraz zakup mebli niezbędnych do zaspokojenia potrzeb dzieci niepełnosprawnych,
- podnoszenie kwalifikacji i doskonalenie umiejętności zawodowych – podnoszenie kwalifikacji przez nauczycieli z zakresu oligofrenopedagogiki,
- stosowanie metod i form pracy z dzieckiem w celu wspomaganie jego rozwoju: system „Edukacja przez ruch” D. Dzimskiej, „Ruch Rozwijający”, W. Sherborne, Pedagogika Zabawy,

metoda G. Domana, metoda P. Denisona – kinezylogia edukacyjna, metoda Bon Depart-
Dobrego Startu, muzykoterapia

- objęcie dzieci niepełnosprawnych opieką specjalistów: pedagoga specjalnego, logopedy i fizjoterapeuty.

Cel IV:

- uczęszczanie do przedszkola dzieci niepełnosprawnych (grupa III) – dostosowanie metod form oraz programów nauczania do zróżnicowanych potrzeb i możliwości dzieci niepełnosprawnych,

- zapewnienie należytej opieki (nauczyciel wspomagający), wdrażanie dzieci zdrowych do współżycia i współdziałania z dziećmi niepełnosprawnymi, kształtowanie tolerancji, wrażliwości, otwartości i zrozumienia dla drugiego człowieka,

- prowadzenie akcji „Nakrętka” – zbieranie nakrętek przez dzieci przedszkolne i środowisko lokalne z przeznaczeniem zebranych funduszy na rzecz dzieci niedowidzących,

- zorganizowanie dla rodziców spotkania z psychologiem i logopedą,

- wprowadzenie kodeksu przedszkolaka w celu integracji grupy,

- spotkanie z okazji Dnia Babci i Dziadka – uwrażliwienie na potrzeby osób starszych,

- współpraca z Przedszkolem nr 2 z oddziałami (oglądanie teatryków, przedstawień, wspólne zabawy),

- współpraca z Niepubliczną Szkołą Podstawową Specjalną – wspólne imprezy oraz uroczystości, uwrażliwienie na potrzeby osób niepełnosprawnych, budowanie prawidłowych relacji oraz integracja dzieci, kształtowanie pozytywnej postawy wobec osób niepełnosprawnych,

- współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,

- pogadanki, rozmowy przybliżające potrzeby osób niepełnosprawnych,

- wspieranie działań na rzecz zapobiegania niepełnosprawności - prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia (promocja zdrowego sposobu odżywiania się, promocja aktywności fizycznej).

12. Niepubliczne Przedszkole Nr 4 „Pod Dębusem Olbrzymkiem”

Działania podjęte przez przedszkole w 2015 roku:

Cel II: Przedszkole zatrudnia osoby posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności w ramach umów i projektów unijnych.

Cel III:

- w przedszkolu przebywają dzieci posiadające orzeczenie o niepełnosprawności (prowadzona jest terapia, rehabilitacja, integracja sensoryczna, zatrudniony jest również nauczyciel wspomagający dla jednego dziecka z autyzmem),

- przedszkole uczestniczy w akcjach społecznych wspomagając osoby niepełnosprawne (Szlachetna Paczka, olimpiady społeczne, zbieranie nakrętek),

- przedstawienia teatralne dla pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej w Chodzieży.

Cel IV: W przedszkolu prowadzone są warsztaty dla rodziców z psychologiem.

13. Szamociński Ośrodek Kultury

W ramach Programu Szamociński Ośrodek Kultury podjął następujące działania na rzecz osób niepełnosprawnych:

Cel I:

Szamociński Ośrodek Kultury posiada podjazd dla osób niepełnosprawnych bezpośrednio przy głównym wejściu prowadzący z zewnątrz na halę widowiskowo-sportową „Nowa Concordia” oraz podjazd do Domu Kultury w Lipiej Górze.

Posiada również windę łączącą obiekt Domu Kultury z Zespołem Szkół w Szamocinie, z której korzystają codziennie niepełnosprawni uczniowie oraz społeczność lokalna. W hali znajduje się sala rehabilitacyjna z wyposażeniem do ćwiczeń.

Cel II:

W szamocińskim Ośrodku Kultury przyjmują psychologowie zatrudnieni przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szamocinie, którzy podejmują działania aktywizujące zawodowo oraz przyjmują osoby z dysfunkcjami ruchowymi, psychicznymi itp.

Cel III:

Z sali fitness korzystają osoby niepełnosprawne w celu poprawienia kondycji ruchowej. Z naszego sprzętu rehabilitacyjnego korzystają rehabilitanci, którzy mają zajęcia z dziećmi niepełnosprawnymi w sali Zespołu Szkół w Szamocinie.

Cel IV:

Wiele dzieci z różnymi dysfunkcjami bierze udział w imprezach kulturalnych organizowanych przez naszą placówkę (np. dni dziecka, festyny, mikołajki, ferie, misterium). Jako jednostka zapraszamy do naszych bibliotek artystów niepełnosprawnych do promowania swych talentów. Osoby starsze oraz niepełnosprawne biorą czynny udział w naszych wydarzeniach lokalnych.

IV.Szpitale

1. Wielkopolskie Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii im. Eugenii i Janusza Zeylandów

Cel I:

W trakcie remontu i przebudowy budynku szpitala wykonano nowy podjazd do Izby Przyjęć oraz nowy Oddział Opieki Paliatywnej w pełni wyposażony i dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Oddział wyposażono między innymi w: wózki inwalidzkie, fotele geriatryczne z funkcją pionizacji oraz podnośnik pacjenta z pozycji leżącej. Inwestycję zakończono w lutym 2015 roku.

2. Szpital Powiatowy im prof. Romana Drewsa w Chodzieży

Szpital Powiatowy w Chodzieży podjął następujące działania poprzez:

Cel I:

- likwidację barier architektonicznych i technicznych – podjazdy, windy, przystosowanie sanitariatów dla niepełnosprawnych,
- likwidację barier transportowych – bezpłatny transport sanitarny,
- w czasie pobytu w szpitalu zapewniamy zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (wózki, kule, balkoniki),
- każdy pacjent wypisany ze szpitala wymagający korzystania ze środków pomocniczych lub ortopedycznych otrzymuje wniosek, uprawniający go do zakupu w/w z dopłatą Narodowego Funduszu Zdrowia,
- pacjenci niepełnosprawni hospitalizowani w naszym szpitalu są traktowani priorytetowo i przyjmowani w trybie pilnym na oddziale rehabilitacji,
- pacjenci niepełnosprawni wypisani ze szpitala są bezpłatnie transportowani do domu.

Cel II:

Szpital zatrudnia 12 osób niepełnosprawnych na różnych stanowiskach pracy, zapewniając im rozwój poprzez szkolenia oraz partnerstwo w zespole.

Cel III:

1. W 2014 roku szpital pozyskał środki z Funduszu Norweskiego oraz EOG na rozbudowę szpitala o pion rehabilitacji, który w całości świadczy usługi osobom starszym, niepełnosprawnym i niesamodzielnym. Projekt pod tytułem „Wsparcie osób starszych i niesamodzielnym poprzez rozbudowę pionu rehabilitacji oraz zakup sprzętu medycznego w Szpitalu Powiatowym w Chodzieży” był realizowany przez cały rok 2015 i będzie zakończony 30.04.2016 roku. W ramach realizacji tego projektu prowadzone są różne formy współpracy z pacjentami: wizyty domowe fizjoterapeutów, terapia zajęciowa, pogadanki oraz wprowadzono nowoczesną metodę telekonsultacji, polegającą na możliwości kontaktu z fizjoterapeutą drogą internetową, bez wychodzenia z domu. W ramach projektu zakupiony zostanie nowoczesny sprzęt do rehabilitacji pacjentów, dzięki któremu znacznie podniesie się jakość świadczonych usług w tym pionie. Ponadto lekarze, pielęgniarki i fizjoterapeuci ukończyli szereg szkoleń, które znacznie podniosły ich kwalifikacje zawodowe, co również przełoży się na jakość świadczonych usług medycznych.

2. Udostępnianie informacji o instytucjach, organizacjach i wypożyczalniach sprzętu osobom niepełnosprawnym

Cel IV:

1. Współpraca z organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.
2. Udział pracowników medycznych – (lekarzy i pielęgniarek) w spotkaniach osób niepełnosprawnych połączonych ze szkoleniem o tematyce interesującej te osoby.
3. Udział pracowników medycznych w imprezach organizowanych przez organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych takich jak festyn „Zdrowa sobota”, dożynki gminne i powiatowe.
4. Udział w Programie „Szpital Przyjazny Kombatantom”
5. Powołanie Rzecznika ds. Praw Pacjentów oraz Rzecznika ds. Kombatantów
6. W ramach promocji Projektu odbywa się wiele spotkań i konferencji z osobami niepełnosprawnymi oraz szkolenia z zakresu logowania się do systemu telekonsultacji i teleopieki.

V. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

1. Obywatelska Fundacja na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych i Potrzebujących Pomocy w Chodzieży

Cel II: Fundacja prowadzi Warsztat Terapii Zajęciowej w Chodzieży przy ulicy Zdrojowej 14 a

Cel III: Pozyskiwanie środków na rzecz osób niepełnosprawnych i udzielanie pomocy finansowej na rehabilitację, leczenie itp.

Cel IV: Organizowanie imprez integracyjnych na terenie powiatu chodzieskiego służących między innymi przybliżeniu świadomości społecznej problemów osób niepełnosprawnych

Obywatelska Fundacja na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych i Potrzebujących Pomocy w Chodzieży prowadzi Warsztat Terapii Zajęciowej w Chodzieży, który w ramach programu realizował poniższe cele:

Cel II:

Zadaniem ustawowym realizowanym przez Warsztat jest stwarzanie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia zatrudnienia możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskiwania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. W tym celu prowadzona jest terapia zmierzająca do rozwijania m.in. psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym lub podjęcie pracy.

Cel IV:

Warsztat inicjuje i prowadzi współpracę z instytucjami i organizacjami wspierającymi osoby niepełnosprawne oraz samorządem terytorialnym. Uczestnicy Warsztatu czynnie uczestniczą w życiu społecznym poprzez udział bądź organizację różnego typu wydarzeń lub imprez mających na celu promowanie działalności Warsztatu a przede wszystkim przełamywanie stereotypów w postrzeganiu osób niepełnosprawnych.

Wydarzenia i imprezy organizowane przez WTZ lub z udziałem uczestników Warsztatu w 2015 roku:

1. przekazanie na licytację WOŚP karmnika wykonanego w pracowni stolarskiej (styczeń 2015),
2. dyskoteka organizowana przez Samorząd WTZ (styczeń 2015),
3. wybory do Samorządu WTZ (luty 2015),
4. zabawa karnawałowa w Margoninie (luty 2015)
5. przekazanie przedmiotów na IV Bal Charytatywny Starosty na rzecz Stowarzyszenia Chodzieskich Amazonek „Różowa wstążeczka”: (luty 2015)
6. udział w ogólnopolskim konkursie plastycznym pt: „Moje Anioły” organizowanym przez MDK w Chodzieży (luty 2015),
7. wspólne wyjście do kina (luty 2015),
8. udział w imprezie gazety „Chodzieżanin” organizowanej na chodzieskim rynku, przejazd londyńskim, piętrowym autobusem po rynku (marzec 2015),
9. udział w III Ogólnopolskim Festiwalu Polskiej Animacji w Chodzieskim Domu Kultury oraz koncercie zespołu „Na Górze” (marzec 2015),
10. uroczyste śniadanie wielkanocne w Warsztacie (kwiecień 2015),
11. udział w IX edycji ogólnopolskiego konkursu plastycznego „Świat Nikiforów” mającego na celu m.in. wyłonienie szczególnie utalentowanych twórców spośród uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej (kwiecień 2015),
12. wyjazd grupy uczestników do Zakładu Aktywności Zawodowej w Pile (maj 2015),
13. udział w Dniu Godności Osoby Niepełnosprawnej Intelktualnie w Ośrodku Diennej Aktywności (maj 2015),
14. promocja umiejętności uczestników, działalności WTZ – wystawa „Ceramiczne dzbany, misy i donice” w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Chodzieży (maj 2015),
15. wycieczka WTZ do Pszczewa (czerwiec 2015),
16. piknik nad Jeziorem Miejskim organizowanym przez Samorząd WTZ (czerwiec 2015),
17. piknik w Zbyszewicach (czerwiec 2015),
18. wyjście do Młodzieżowego Domu Kultury w Chodzieży na wystawę obrazów Tomasza Perlicjana zatytułowaną „Wstrząśnienie i Zamieszanie” (lipiec 2015)
19. wyjście do restauracji (dwie grupy: lipiec, sierpień 2015)
20. dzień Chłopaka w WTZ (wrzesień 2015)
21. warsztaty kulinarne i rękodzielnicze z rodzicami (październik 2015)

22. spotkania integracyjne uczestników WTZ z uczniami Zespołu Szkół Licealno-Gimnazjalnych w Ratajach w ramach ogólnopolskiego konkursu „Bezpieczna Szkoła-Bezpieczny Uczeń (październik 2015)
23. zorganizowanie zbiórki plastikowych nakrętek na rzez dziecka z niepełnosprawnością na zakup sprzętu rehabilitacyjnego (październik 2015)
24. nawiązanie współpracy z wielkopolskim portalem informacyjnym osób niepełnosprawnych pion-pl-publicacja cyklu artykułów prezentujących i promujących osiągnięcia, talenty uczestników Warsztatu na stronie www.pion.pl (listopad 2015)
25. wspólne wyjście do kina (listopad 2015)
26. spotkanie integracyjne z podopiecznymi Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Chodzieży (grudzień 2015)
27. otwarcie wystawy w sklepie „Arka” (grudzień 2015)
28. spotkanie wigilijne w siedzibie Warsztatu (grudzień 2015)
29. udział w wigilii miejskiej „W święta razem” (grudzień 2015)

2. Uniwersytet Trzeciego Wieku w Chodzieży

Cel IV. Stowarzyszenie prowadzi działalność głównie edukacyjną dla osób w wieku poprodukcyjnym, nieaktywnych zawodowo. Jako formy aktywizujące prowadzone są zajęcia z gimnastyki rehabilitacyjnej na sali i w basenie, zajęcia taneczno-ruchowe, zajęcia jogi, treningi umysłu, ćwiczenia pamięciowe, marsze z kijkami, wzajemna pomoc koleżeńska oraz działalność grupy wolontariatu na rzecz społeczności lokalnej.

Podejmowane są również działania mające przybliżyć problematykę osób niepełnosprawnych poprzez wykłady. W 2015 roku UTW wspólnie z UTW z Czarnkowa, Margonina i Obornik realizowały projekt w ramach zadania publicznego, ogłoszonego przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego. Projekt pt. ”Seniorze! Twoja aktywność i twórczość receptą na zdrowie i niezależność” realizowany w okresie od 15.05.2015 r. - 30.11.2015 r. umożliwił 20 seniorom w tym 10 osobom z orzeczoną niepełnosprawnością naszego UTW udział:

- w zajęciach muzycznych i taneczno-ruchowych
- w wykładzie psycholog Kiry Słupczyńskiej „Rola tańca w naszym życiu”

- w II Przeglądzie Twórczości Niepełnosprawnych Seniorów w Czarnkowie, gdzie widzowie oglądali program artystyczny przygotowany przez 4 Uniwersytety, zarówno występy chórów jak i pokazy taneczne. Ponadto nasi członkowie prezentowali swoje artystyczne prace – rękodzieła.

3. Uniwersytet Trzeciego Wieku w Margoninie

Działania Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Margoninie to przede wszystkim pomoc osobom starszym. Działalność opierają na Statucie MUTW. Nadrzędnym celem jest podnoszenie świadomości społecznej problemów osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Współpracując m.in. ze Stowarzyszeniem „Małe radości”, Kołami Emerytów i Rencistów, Ośrodkiem Pomocy Społecznej udostępniają swoje rękodzieła, warsztaty, wykłady specjalistyczne (medyczne, muzyczne, terapii zajęciowej itp.).

4. Stowarzyszenie Osób po Endoprotezoplastyce Biodra „Bioderko”

Stowarzyszenie podjęło następujące działania w ramach Programu:

Cel I:

1. pomoc w organizacji turnusu rehabilitacyjnego dla podopiecznej stowarzyszenia w Kowanówku i w Ośrodku Wielspin w Wągrowcu,
2. pozyskanie z wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego w Czarnkowie dwóch pionizatorów i łóżka do transportu chorych oraz nieodpłatne przekazanie ich do Szpitala Powiatowego w Chodzieży,
3. zakup aparatu VAC II do terapii pacjentów korzystającym z rehabilitacji w Stowarzyszeniu Bioderko oraz zakup drobnych przyrządów do ćwiczeń służących fizjoterapeutom do pracy z pacjentem,
4. objęcie rehabilitacją domową pacjentki po wypadku komunikacyjnym dzięki dofinansowaniu ze Stowarzyszenia Bezpieczny Powiat Chodzieski,

Cel II:

1. działania na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych – w 2015 roku Bioderko realizowało trzy projekty ze środków EFS oraz podpisało umowę partnerską z firmą AC Ekspert z Obornik, dot. podobnych działań na rzecz osób niepełnosprawnych,

dzięki takim działaniom po raz kolejny stowarzyszenie brało udział w konkursie Lodołamacze na etapie wojewódzkim

2. udział w konkursie Działania Godne Uwagi w Poznaniu – wyróżnienie za organizację festynu Zdrowa Sobota,
3. udział w kolejnej edycji Targów Aktywni 50+ w Poznaniu,
4. udział w konferencji „Pacjenci decydują” oraz w konferencji „Wyzwania współczesnej geriatry i gerontologii” w Poznaniu,
5. organizacja szkolenia BHP dla III sektora,
6. udział w Targach Organizacji Pozarządowych Północnej Wielkopolski w Pile,
7. udział w festynie zdrowia w Krzyżu Wlkp,

Cel III:

Organizacja realizowała 3 zadania współfinansowane ze środków:

- Gminy Miejskiej Chodzież
- PFRON, będących w dyspozycji Województwa Wielkopolskiego, dotyczące rehabilitacji i edukacji osób niepełnosprawnych ruchowo
- Wojewody Wielkopolskiego.

Organizowano również cykliczne spotkania z lekarzem ortopedą oraz pielęgniarem na temat opieki nad pacjentem leżącym w domu.

Ponieważ organizacja w ramach statusu OPP może prowadzić działalność odpłatną na cele statutowe na terapię przyjmowane są również osoby po udarach, wylewach i złamaniach, które za symboliczną opłatą mogą korzystać z pomocy rehabilitacyjnej.

Cel IV:

W celu podnoszenia świadomości społecznej na temat problemów osób niepełnosprawnych, zorganizowano kolejny festyn prozdrowotny „Zdrowa Sobota”. O aktywizacji osób niepełnosprawnych ruchowo mówiono również podczas Pikniku Zdrowia w Chodzieży oraz festynu prozdrowotnego w Krzyżu Wlkp. Organizacja wzięła również udział w konkursie Wielkopolska Otwarta dla Niepełnosprawnych oraz w konsultacjach społecznych Fundacji Aktywizacja z Poznania dot. Konwencji Praw Osób Niepełnosprawnych.

Członkowie Stowarzyszenia wraz z rodzicami biorą udział w spotkaniach okolicznościowych, wyjazdach integracyjnych, odwiedzają się w szpitalach i w domach, wspierając się w ten sposób i zawiązując więzi przyjaźni.

5. Polski Związek Niewidomych

Działania podejmowane przez Związek w 2015 roku w ramach celu IV:

- Spotkanie wielkanocne dla członków Koła.
- Spotkanie integracyjne – wybory nowego Zarządu Koła.
- Zorganizowanie dla członków Koła Jubileuszu 50-lecia działalności Koła połączone ze świętem „białej laski”.
- Wyjazd integracyjny członków koła na Galę Piosenki Zbigniewa Górnego do Poznania.
- Integracyjne „Spotkanie opłatkowe” dla członków koła.

6. Fundacja „Ukryte Marzenia”

Fundacja cele szczegółowe realizowała poprzez:

Cel I: zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz wsparcie finansowe – dofinansowanie możliwości uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych

Cel II: wspieranie instytucji i organizacji realizujących szkolenia na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych

Cel III: udostępnianie informacji o instytucjach i organizacjach działających na rzecz osób niepełnosprawnych, informowanie o aktualnych działaniach podejmowanych przez instytucje i organizacje na rzecz osób niepełnosprawnych

Cel IV: rozwój wolontariatu, podejmowanie działań mających na celu przybliżenie problematyki osób niepełnosprawnych poprzez spotkania, inspirowanie organizacji i instytucji do działań na rzecz aktywizacji integracji osób niepełnosprawnych.

7. Stowarzyszenie „Otwarte Serca”

Stowarzyszenie „Otwarte Serca z Szamocina w 2015 roku podjęło następujące działania na rzecz osób wpisujące się w program:

Cel II:

Stowarzyszenie uczestniczy w dwóch partnerskich projektach dofinansowanych z EFS (wyniki w kwietniu) w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z wiejskich obszarów funkcjonalnych

powiatu chodzieskiego” oraz w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój „Osoby młode na rynku pracy” pt „Uwierz w swoje możliwości”.

Cel III:

1. Warsztaty psychologiczne dla rodziców i dzieci (przez połowę roku projekt był dofinansowany przez Wojewodę Wielkopolskiego).
2. Pomoc rzeczowa (wyposażenie dzieci do szkoły, odzież zimowa, świąteczne paczki żywnościowe, paczki gwiazdkowe dla dzieci).
3. Stworzenie warunków edukacyjnych umożliwiających dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej (głównie intelektualnie) rozwój fizyczny i umysłowy.

Cel IV:

1. Współpraca pomiędzy samorządem terytorialnym a sektorem non-profit (dofinansowanie - Burmistrz, Wojewoda.
2. Rozwijanie wolontariatu, szkolenia i warsztaty.
3. Integracja osób niepełnosprawnych i ich rodzin ze społeczeństwem (udział dzieci i rodziców w naszych projektach (akcjach).

8. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Margoninie

Koło Margonin Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów zrzesza osoby niepełnosprawne. Biorą one udział we wszystkich spotkaniach członków Koła, a także w wyjazdach na spektakle operetkowe, operowe, baletowe oraz uczestniczą w wycieczkach krajoznawczo-turystycznych.

W miarę możliwości zarząd Koła stara się pomóc w załatwianiu spraw w różnych instytucjach pomocowych. Koło organizuje dwa razy w roku rehabilitację dla członków. Z uwagi na fakt, iż koło utrzymuje się z własnych składek, nie ma możliwości udzielania pomocy finansowej.